

## **Як допомогти дитині визначитися з майбутньою професією**

чи принаймні зі сферою діяльності, яка зможе забезпечити його майбутнє та буде приносити задоволення.

### **1. Втримайтесь від спокуси бачити своїх дітей продовженням себе.**

Кожна дитина - унікальна особистість. Вона - не ви.

Робота, яку ви вважаєте невимовно нудною або дратуючою, може стати саме тією діяльністю, що припадає до душі вашій дитині.

Не відмовляйте дитину обирати певний шлях в житті чи певні інтереси лише тому, що ви не вважаєте їх цікавими.

### **2. Розпитайте підлітка про його цілі в житті (та уважно вислухайте).**

Зрештою, вибрана нами кар'єра повинна узгоджуватися з глобальними цілями, які ми ставимо собі на майбутнє. Наша робота дуже сильно впливає на наше життя - від місця, де ми знімаємо квартиру, щоб було ближче до офісу і до того, скільки задоволення отримуємо від того, що в тому офісі робимо. Робота впливає на те, скільки ми можемо подорожувати і скільки часу залишиться на наші захоплення.

Тож ось декілька корисних запитань, які допоможуть визначити, що найважливіше для вашого підлітка:

- ☐ Скільки років ти плануєш витратити на навчання в коледжі/університеті/проходячи практику?
- ☐ У фінансовому плані, як ти уявляєш своє майбутнє? Наскільки важливі гроші для твого майбутнього та твоїх планів робити те, що ти любиш?
- ☐ Як ти думаєш, чи міг би ти день за днем виконувати роботу, яка не є для тебе значущою або від якої ти не отримуєш винагороди на більш глибокому рівні?
- ☐ Наскільки великою частиною твого життя має бути твоя майбутня робота?
- ☐ Чи хочеш ти працювати за професією, що пов'язана із допомогою іншим?
- ☐ Що ти любила/любив робити найбільше за все? Чи можеш ти це монетизувати?

### **3. Допоможіть дитині розкрити свої здібності та знайти джерело натхнення**

Батьки, які уважно ставляться до інтересів своєї дитини, зазвичай, добре орієнтуються в її інтересах, бажаннях та вміннях.

Сприймайте підлітка таким, яким він є, не вимагаючи величезних досягнень в усіх шкільних предметах. Відмінні оцінки з математики та посередні з зарубіжної літератури – нормальне явище, адже універсальних геніїв у світі одиниці. Головне – заохочувати розвиток сильних сторін дитини, відзначаючи при цьому для себе, що у неї виходить найкраще:

- ☐ Любов до уроків мови та літератури, розвинене та багате на метафори мовлення, нестримна фантазія та емоційність вказують на здібності до гуманітарних наук;
- ☐ Дитина марить технікою, обожає конструктори, розбирає іграшки та легко справляється із задачами з математики: перед нами особистість із технічним складом розуму.

Розуміння здібностей дитини – база для визначення майбутньої професії. Підлітка, що рветься до гуртка робототехніки, не варто орієнтувати на іноземну філологію, - сподіваємося, це очевидно.

### **4. Складіть перелік перспективних професій.**

Проаналізуйте із дитиною різні спеціальності стосовно їх затребуваності (не плутати із престижністю) не тільки на даний проміжок часу, а й в перспективі на майбутні 10-20 років.

Наприклад, виші зараз у величезних кількостях випускають фахівців, яким буде досить складно працевлаштуватися після отримання диплому. Мова йде про колись престижні економічні та

юридичні факультети, які є буквально в кожному інституті чи університеті. Тому спробуйте заглянути в майбутнє. Дизайнери одягу, що надрукований на 3D-принтері, IT-генетики і космогеологи - спеціалісти впевнені, що скоро ці професії стануть дуже актуальними.

Попрошайте когось із знайомих розповісти про бухгалтерську справу чи будні маркетолога в деталях: як працювати із кореспонденцією, формувати звіти тощо. Підліток має ясно розуміти, що діяльність, скажімо, Front-end developer – не лише творчість та політ бурхливої фантазії, але й кропітка робота над помилками.

## **5. Знайдіть своє коло спілкування та заохочуйте дитину знайти своє**

Як казав американський психолог та бізнес-тренер Джим Рон: «Тим, хто ви є, вас роблять п'ять людей, з якими ви спілкуєтесь найбільше».

Як батьки, чи побудували ви навколо себе гідне оточення? І чи заохочуєте ви свою дитину знайти своїх однодумців?

Запропонуйте своїй дитині виходити із зони комфорту та починати створювати власне коло спілкування. Будь то спорт, сфера послуг, бізнес-клуб чи будь-яка з багатьох інших можливостей, заохочуйте дитину проводити час із однолітками, які її надихають. Те, з ким ваша дитина спілкується, сильно впливає на те, наскільки масштабно вона мріє, та які можливості шукає для реалізації цих мрій. Наявність у житті мотивуючих однодумців допоможе дитині розвиватися в різних напрямках та може вплинути на багато рішень, які вона прийме в майбутньому.

## **6. Будьте самі чудовим взірцем**

Ваша дитина спостерігає за кожним вашим кроком, тому намагайтесь показати їй гарний приклад любові до власної роботи.

Коли ваша дитина побачить, що ви будуєте кар'єру, яка приносить вам задоволення, вона теж буде шукати діяльність, яка надихає.

Тож ніколи не пізно почати приділяти більше часу на те, що тебе запалює і приносить насолоду. Шукайте власне джерело натхнення і уникайте нудної та безперспективної роботи.

## **7. Будьте терплячим та обнадійливим**

Нагадуйте своїй дитині, що пошук роботи мрії - це, частіше за все, тривалий процес самовизначення та експериментів.

Це нормально - змінювати курс, проходячи кар'єрний шлях. Будьте терплячі до своєї дитини під час цих непростих рішень і заохочуйте її продовжувати дізнаватися більше про себе та не припиняти розвиватися і пізнавати нове.

Якщо ж вам здається, що вашого підлітка не цікавить геть нічого, не засмучуйтесь та наберіться терпіння. Період з 15 до 20 років життєво важливий для пізнання самого себе, і, швидше за все, ваша дитина протягом цього часу сформує реальне бачення свого майбутнього. А прямо зараз найкраще, що ви можете зробити, - це заохотити підлітка задуматися над тим, що йому подобається робити, і допомогти йому відточити те, що йому вдається найкраще. А там вже знайдеться і повноцінна кар'єра!

## **І наостанок, щоб підсумувати, ось чек-лист турботливих батьків:**

- ☐ Не наполягати на своєму виборі і дати дитині самій визначитися, що робити.
- ☐ Розповісти, які професії мають гарну перспективу в майбутньому.
- ☐ Пропонувати ті професії, що зацікавлять дитину, а не ті, які підкаже тест або оцінка в журналі.
- ☐ Спонукати її до пошуку мотивуючого кола однодумців.
- ☐ Дати максимум інформації про різні професії.
- ☐ Не змушувати поступати до вишу лише заради диплома: краще витратити пару років на самовизначення, а потім знайти ідеальну професію.